

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

329
16.03.2018

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali*, inițiată de domnul deputat PSD Cătălin Marian Rădulescu împreună cu un grup de deputați PSD (**Plx. 569/2017**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea *Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare*, astfel încât încălcarea normelor în materia conflictului de interese să constituie abatere disciplinară, precum și introducerea unei noi sancțiuni, respectiv diminuarea indemnizației de ședință cu 10% pentru maxim 6 luni, ce ar urma să se aplice de către consiliul local, respectiv consiliul județean, prin hotărâre.

De asemenea, se propune redefinirea „*interesului personal*”, astfel încât acest interes să poată fi reținut doar în situația în care „*votul alesului local în cauză este decisiv în luarea unei decizii a autorității publice din care face parte, care ar putea prezenta un beneficiu sau un dezavantaj pentru sine sau pentru persoanele enumerate de lege*”.

II. Observații

1. Referitor la reglementările în vigoare privind regimul incompatibilităților și conflictului de interese aplicabil tuturor categoriilor de

personal care exercită funcții sau demnități publice, menționăm faptul că *Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, cu modificările ulterioare*, încadrează conflictul de interese, alături de situația de incompatibilitate, drept abatere disciplinară, precizând că acesta constituie temei pentru eliberarea din funcție ori, după caz, constituie abatere disciplinară și se sancționează potrivit reglementării aplicabile demnității, funcției sau activității respective, sancțiuni care nu pot fi mustrare sau avertisment.

De asemenea, lipsa diferențierii de tratament între cele două situații (incompatibilitate sau conflict de interese) rezultă și din faptul că interdicția de 3 ani pentru exercitarea unei funcții sau demnități publice (prevăzută la art. 25 din *Legea nr. 176/2010*) intervine de la data încetării de drept a mandatului atât pentru situațiile de incompatibilitate, cât și pentru cele de conflict de interese.

2. Conflictul de interese privind aleșii locali este reglementat de dispozițiile art. 76-78 din *Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare*. Potrivit acestei legi, primarii și viceprimarii, primarul general și viceprimarii municipiului București sunt obligați să nu emită un act administrativ sau să nu încheie un act juridic ori să nu emită o dispoziție, în exercitarea funcției, care produce un folos material pentru sine, pentru soțul său ori pentru rudele sale de gradul I. Actele administrative emise sau actele juridice încheiate ori dispozițiile emise cu încălcarea obligațiilor menționate sunt lovite de nulitate absolută.

Conflictele de interese pentru președinții și vicepreședinții consiliilor județene sau consilierii locali și județeni sunt prevăzute de art. 46 din *Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, potrivit căruia:

„(1) Nu poate lua parte la deliberare și la adoptarea hotărârilor consilierul local care, fie personal, fie prin soț, soție, afini sau rude până la gradul al patrulea inclusiv, are un interes patrimonial în problema supusă dezbaterilor consiliului local, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 57 alin. (4¹) și art. 101 alin. (3¹).

(2) Hotărârile adoptate de consiliul local cu încălcarea dispozițiilor alin. (1) sunt nule de drept. Nulitatea se constată de către instanța de contencios administrativ. Acțiunea poate fi introdusă de orice persoană interesată”.

Semnalăm faptul că, în legislația specifică aplicabilă aleșilor locali, nu sunt prevăzute consecințe în cazul constatării situației de conflict de interese, din perspectiva efectelor asupra mandatului (încetarea de drept a mandatului sau aplicarea altei sancțiuni), procedurii administrative ce trebuie derulată

pentru aplicarea unei sancțiuni, respectiv din perspectiva entității îndreptățite să evalueze o astfel de situație și să aplice sancțiunea.

În acest sens, considerăm că soluția legislativă privind consecințele, respectiv sancțiunea aplicabilă aleșilor locali pentru constatarea nerespectării prevederilor legale referitoare la conflictul de interese trebuia armonizată cu prevederile *Legii nr. 176/2010*, prin reglementarea în mod expres a încetării de drept a mandatului alesului local înainte de termen.

Menționăm, în acest context, *Decizia Curții Constituționale a României nr. 108/2014 asupra cererii de soluționare a conflictului juridic de natură constituțională dintre autoritatea judecătorească și autoritatea executivă*, care viza refuzul prefectului județului Suceava de a constata încetarea mandatului primarului unei localități ca urmare a constatării stării de conflict de interes prin hotărâre judecătorească). În considerentele deciziei, Curtea Constituțională stabilește faptul că, prin refuzul său, prefectul a încălcat „*competențele ce izvorăsc din legi subsecvente Legii fundamentale*”. Astfel, Curtea confirmă faptul că, deși în *Legea nr. 393/2004* nu este prevăzută expres sancțiunea încetării mandatului alesului local în caz de conflict de interese, din coroborarea prevederilor *Statutului aleșilor locali* cu cele ale *Legii nr. 176/2010*, rezultă obligativitatea încetării mandatului alesului local aflat în situație de conflict de interese.

Totodată, semnalăm că propunerea legislativă nu conține prevederi referitoare la procedura administrativă ce trebuie derulată pentru aplicarea sancțiunii, respectiv la entitatea îndreptățită să evalueze o astfel de situație și să aplice sancțiunea respectivă, prin armonizare cu prevederile *Legii nr. 176/2010* și având în vedere atribuțiile legale ale Agenției Naționale de Integritate în evaluarea incompatibilităților și a conflictelor de interese potențiale în care se pot afla persoanele care exercită funcții și demnități publice.

3. Referitor la propunerea inițiatorilor de redefinire a „*interesului personal*” (prevăzut la art. 75 din *Legea nr. 393/2004*), care determină apariția unei situații de conflict de interese, precizăm faptul că, în ceea ce privește definirea noțiunii de „*interes*”, putem identifica o serie de distincții în cuprinsul *Legii nr. 161/2003*, al *Legii nr. 393/2004*, respectiv al *Legii nr. 215/2001*, astfel:

- în *Legea nr. 161/2003*, identificăm noțiunea de „*interes personal de natură patrimonială*”;

- în *Legea nr. 393/2004* se vorbește despre „*interes personal*” (fără a specifica natura acestui interes – de natură patrimonială/nepatrimonială);

- în *Legea nr. 215/2001*, putem identifica noțiunea de „*interes patrimonial*”.

În acest sens, apreciem că era necesară armonizarea, la nivelul statutului aleșilor locali, a prevederilor referitoare la natura „*interesului*”, care determină o situație de conflict de interese, prin raportare la prevederile *Legii nr. 161/2003*

și ale *Legii nr. 215/2001*, în scopul creării unei norme juridice coerente și predictibile și a unui regim juridic unitar.

4. Precizăm că textele propuse de inițiatori sunt lipsite de claritate și previzibilitate, nefiind asigurată coerența și previzibilitatea cadrului legislativ aplicabil în materia conflictului de interese.

Astfel, învederăm că, prin lacunele, lipsa de claritate și previzibilitate a normelor preconizate, care pot genera confuzii în interpretarea/aplicarea acestora, se pot crea inclusiv premisele unor vicii de neconstituționalitate prin raportare la art. 1 alin. (5) din *Constituția României, republicată*, privind *principiul legalității*.

În acest sens, menționăm că principiul constituțional al legalității presupune existența unor norme de drept intern suficient de accesibile, precise și previzibile în aplicarea lor, astfel cu reiese și din jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului.

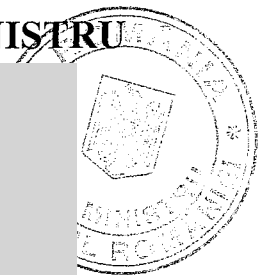
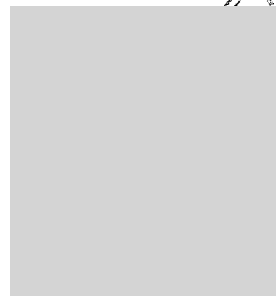
III. Punctul de vedere al Guvernului

Parlamentul va decide asupra oportunității adoptării acestei inițiative legislative.

Cu stimă,

Viorica DĂNCILĂ

PRIM-MINISTRU

Domnului deputat **Nicolae-Liviu DRAGNEA**

Președintele Camerei Deputaților